

**Adrian Dumitrescu Pasecinic**  
Doctorand  
Universitatea de Vest  
din Timisoara

# **Salariații bancari – funcționari publici în sensul legii penale? Critica deciziei Înaltei Curți**

*Colocviile juridice ale Băncii Naționale a României  
Conferința de drept bancar*

“Cât de adecvat este dreptul comun pentru specificul  
activității bancare?”

22 octombrie 2021

## Înalta Curte de Casație și Justiție, Decizia nr. 18/2017

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT ÎN MATERIE PENALĂ

**Problema de drept:** funcționarul bancar, angajat al unei societăți bancare cu capital integral privat, este sau nu funcționar public, în accepțiunea art. 175 (2) din Codul penal?

**Soluția:** Este funcționar public în sensul legii penale

## Motivare:

### **funcționarul public în sensul legii penale**

= persoana care exercită un *serviciu de interes public* pentru care a fost investită de autoritățile publice sau care este *supusă controlului ori supravegherii* acestora *cu privire la îndeplinirea respectivului serviciu public.*

## Condiții:

- a) persoana să exercite un *serviciu de interes public*
- b) persoana să fie investită cu îndeplinirea respectivului serviciu public de către o autoritate publică sau să fie supusă controlului ori supravegherii acestora cu privire la *îndeplinirea respectivului serviciu public*

**a) persoana să exercite un *serviciu de interes public***

Serviciul public = activitatea organizată sau, după caz, *autorizată* de o *autoritate publică*, în scopul satisfacerii unui interes legitim public

(*Legea nr. 554/2004*)

ÎCCJ: BNR *autorizează* băncile → deci condiția este îndeplinită  
BNR = *autoritate publică*

## 1. Confuzia termenului “*autorizare*”

Activitatea ***autorizată*** de o autoritate publică în sens Legii nr. 554/2004  
=b) *gestiunea delegată (art.592 Cod administrativ)*  
= *în baza unui **act de delegare** din partea autorității*

Autorizația de funcționare emisă de BNR ***nu este un act de delegare***

(ca băncile să desfășoare activitate bancară *în locul acestora*)

,

.

## 2. Confuzia termenului ”*lege organică*”

ÎCCJ : BNR = **autoritate publică** (autoritate administrativă autonomă)

Legea nr.312/2004 = lege ordinară

autoritățile administrative autonome – se înființează prin *lege organică* (art.117 (3) Constituție)

ÎCCJ: **BNR înființată în 1880 prin *lege organică*** - "*Legea pentru înființarea unei bănci de scont și circulațiune*"

Or, noțiunea de lege organică în sensul cunoscut azi - pentru prima dată Constituției din 1991

anterior acesteia neexistând distincția lege organică – lege ordinară.

în 1880 lege organică = lege de organizare a BNR

b) persoana să fie investită cu îndeplinirea respectivului serviciu public de către o autoritate publică sau este *supusă controlului ori supravegherii acestora cu privire la îndeplinirea respectivului serviciu public*

ÎCCJ: BNR supraveghere prudențială  deci condiția este îndeplinită



## Controlul ori supravegherea în sensul art. 175 alin. (2) din Codul penal

- puterile administrației asupra particularului căruia i-a delegat serviciul public
- se referă la „*îndeplinirea respectivului serviciu public*”
- art. 594 Cod administrativ, autoritățile administrației publice **au obligația de a monitoriza, evalua și controla modul de prestare a serviciilor publice** din sfera lor de competență

## Supravegherea BNR

- supraveghere prudențială, a solvabilității băncilor comerciale
- nu asupra modului cum băncile își îndeplinesc activitatea bancară
- nu este o supraveghere „*cu privire la îndeplinirea respectivului serviciu public*”
- BNR nu poate impune tarifele pentru care băncile oferă produsele lor către public

## Curtea de Casație a Republicii Italia, decizie din 10 octombrie 1981:

- ***societatea privată bancară*** urmărește colectarea economiilor și exercitarea creditare și *este caracterizată printr-un interes public iminent* și, ca atare, *face parte din schemele de servicii publice*
- subiecții privați responsabili = persoane responsabile pentru un serviciu public

## Curtea de Casație a Republicii Italia, Secțiile Unite, 23 mai 1987:

*“activitatea bancară obișnuită trebuie considerată ca fiind privată și **rămâne în afara statutului penal al administrației publice**”*

„activitatea bancară obișnuită de colectare a economiilor din partea publicului și de exercitare a creditului pe o piață concurențială liberă, efectuată atât de instituții de credit private, cât și publice, *nu implică exercitarea statutului de funcționar public sau ofițer de serviciu public*”

## Curtea de Casație a Republicii Italia, Secțiile Unite, 28 februarie 1989:

activitatea bancară obișnuită, indiferent de natura publică sau privată a organismului care o exercită, este o activitate privată și, în consecință, operatorii bancari, atunci când aceștia desfășoară activitatea normală de colectare a economiilor și de creditare, **nu intră sub incidența articolelor din legislația penală italiană privind funcționarii publici**

***Mulțumesc!***